

Oslzlý, Petr

Dvojnásobná kolegyně Gita Závodská a Havlíčková

Theatralia. 2026, vol. 29, iss. 1, Supplementum, pp. 125-126

ISBN 978-80-280-0843-7 (print); ISBN 978-80-280-0844-4 (online ; pdf)
ISSN 1803-845X (print); ISSN 2336-4548 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/TY2026-S-30>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.83937>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Access Date: 16. 04. 2026

Version: 20260410

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Dvojnásobná kolegyně Gita Závodská a Havlíčková

Petr Oslzlý

Na začátku podzimu 1968 jsme při prvním semináři na divadelní vědě, který měl profesor Artur Závodský, zjistili, že mezi námi – začínalo nás osm – je i jeho jmenovkyně Margita Závodská. Samozřejmě nás zajímalo, je-li profesorovou příbuznou. Ukázalo se, že nikoliv. To nám však nebránilo, abychom s Ivem Krobotem – s nímž jsem se sprátelil již při přijímačkách – nevymýšleli na konto jejího shodného příjmení s „velkým šéfem“ katedry pro pobavení různé narážky. Byla však vůči takovému vtipkování docela odolná a celkově se dovedla dobře obhájit. Sympatické nám dvěma také bylo, že divadlo, tedy divadelní vědu, měla zapsanu a chápala ji jako svůj hlavní obor. Přibráli jsme ji tedy tak trochu do party. Byla Brňankou, takže jsme se několikrát k probrání nějakých společných školních záležitostí sešli u ní doma. Její rodina bydlela na Konečného náměstí v rohovém domě secesního komplexu TIVOLI. Návštěvy v jejich bytě s neobvykle vysokými stropy, původními interiérovými štukaturami, ornamentálními a figurálními dekoracemi skleněných výplní dveří byly tedy svým způsobem i výtvarným zážitkem.

Zatímco já i Ivo jsme od počátku studium divadelní vědy chápali jako vzdělanostní základ pro příští praxi, o níž jsme nepochybovali, že se nebude odehrávat v badatelské, ale v tvůrčí sféře, a studovaná témata – ať již historická či teoretická – pro nás byla východisky a inspiracemi pro příští uměleckou tvorbu, Gita od počátku projevovala znaky badatelského nasazení i divadelněvědné serióznosti. Pamatuji si, jak se pohoršovala, když jsme jí prozradili, že se sázíme, jak dlouho dokážeme rozebírat představení, které jsme neviděli. Artur Závodský totiž vyžadoval, abychom chodili na premiéry, na něž se nám do oficiálních divadel občas nechtělo. Ale záměrně jsme se nebránili, když jsme jím byli vybráni na nejbližším popremiérovém semináři za referující.

Gitin živý zájem o divadlo rozpoznal i Bořivoj Srba a nejméně jednou ji přizval i k našim „soukromým“ seminárním setkáním u něho v bytě na Zemědělské ulici.

Když pak – stále ještě jako Závodská – v roce 1972 s dalším blízkým kolegou z divadelní vědy Pavlem Aujezdským spoluzaložila ve Vysokoškolském klubu divadelní Studio DEX '72 a o dva roky později – již jako Havlíčková – vedla a režírovala divadlo Pirám, kde byla navíc její hereckou protagonistkou do našeho přátelského okruhu

patřící absolventka JAMU Nika Brettschneiderová, bylo to zprávou, že i ona cítí potřebu vstupovat do praktické divadelní tvorby. I když Pirám působil jen dva roky, byl nezanedbatelným příspěvkem v hledání brněnského mladého divadla navazujícího na surrealistické tendence v českém umění. Myslím, že již v DEX '72 se Gita seznámila se svým manželem, výrazným grafickým experimentátorem, největším „alchymistou“ brněnského výtvarného prostředí Jiřím Havlíčkem, skrze nějž a moje aktivity ve výtvarné sféře se pak naše přátelské kontakty zdvojily.

Od roku 1981 pak byla jednou ze sprátelených duší Divadla na provázku v divadelním oddělení Moravského zemského muzea. A její recenze, které nepsala pravidelně, jsme vždy brali jako odborně poučené a upřímné vyjádření názoru, což v té době bylo spíš vzácnější.

Po roce 1989, kdy se Bořivoj Srba stal vedoucím semináře divadelní vědy na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, přizval logicky do svého týmu i Gitu Havlíčkovou. Od začátku akademického roku 1992/1993 jsem zde pak též na jeho pozvání začal na částečný úvazek přednášet i já. Tvůrčí praxe, obzvláště ve sféře divadla hledajícího nové cesty, vyžaduje nepřetržité studium všech dostupných pramenů vypovídajících o divadelních výbojích ve světě, aniž bych tedy měl oprávnění považovat se za divadelního vědce, troufl jsem si na sérii semestrálních přednášek o světovém alternativním divadle druhé poloviny 20. století. Stali jsme se tak s Gitou (teď již Havlíčkovou) opět kolegy – tentokrát pedagogickými – na stejné fakultě, na níž jsme se jako studenti před čtyřicet lety poprvé setkali.

Vítal jsem, když později začala učit – opět na popud a pod ochrannou rukou Bořivoje Srby – i na naší „domovské“ Divadelní fakultě JAMU. Symbolicky to potvrzovalo, že Gita nepatřila jen do divadelní vědy, kde si nesporně vydobyla prestižní pozici, ale i do divadelní praxe umělecké.

